

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813223260
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813223260.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov M. A., bytom A. XXX/XX, A., zastúpeného M. R. C., advokátkou, so sídlom v A., B. X/V. a O. G., bytom A. XXX, o návrhu otca na zmenu rozhodnutia, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, zo dňa 10. januára 2014, č.k. 8P/72/2013-20, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušuje a v rozsahu zrušenia vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom zmenil rozsudok tamojšieho súdu, sp. zn. 15P/19/2006 zo dňa 06.09.2006 v časti zverenia mal. Z. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti tak, že mal. Z., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá bude realizovaná tak, že po dobu jedného týždňa, a to od nedele od 18:00 hod. počas siedmich dní, do nedele nasledujúceho týždňa do 18:00 hod. bude v starostlivosti matky a po dobu nasledujúcich siedmich dní od nedele od 18:00 hod. do nedele nasledujúceho týždňa do 18:00 hod. bude v starostlivosti otca, pričom starostlivosť zo strany rodičov bude v rovnakom rozsahu vykonávaná v každom nasledujúcom týždni, pričom každý z rodičov si v stanovenom čase dieťa prevezme pred bytom odovzdávajúceho rodiča a každý z rodičov je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne zmenil rozsudok tamojšieho súdu, sp. zn. 4P/11/2010 zo dňa 16.11.2010 v časti úpravy styku otca s mal. dieťaťom tak, že styk otca s mal. Z. sa počnúc dňom právoplatnosti rozsudku zrušil a zmenil rozsudok tamojšieho súdu, sp. zn. 13P/21/2010 zo dňa 06.08.2010 v časti určenia výživného tak, že otcovi uložil povinnosť odo dňa právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu mal. Z. mesačne sumou 50 Eur, ktorú sumu je povinný poukazovať matke vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Okresný súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 15P/19/2006 zo dňa 06.09.2006 bol mal. Z. zverený do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletým bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 4P/11/2010 zo dňa 16.11.2010, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu. Vyživovacia povinnosť otca k maloletému bola naposledy stanovená rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 13P/21/2010 zo dňa 06.08.2010 vo výške 120 Eur mesačne. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu dieťaťa a sú spôsobilí ho vychovávať. Matka maloletého je t.č. na rodičovskej dovolenke, otec maloletého je živnostníkom. Rodičia maloletého sa dohodli na striedavej osobnej starostlivosti, pričom jedinou spornou otázkou medzi nimi zostalo to, ako výškou výživného má otec prispievať. Okresný súd dospel v súlade s rodičmi maloletého a kolíznym opatrovníkom k záveru, že v najlepšom záujme dieťaťa bude jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko táto už v súčasnosti fakticky prebieha a lepšie zaisťuje potreby dieťaťa. Vzhľadom na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd zároveň zrušil úpravu styku otca s maloletým uvedenú v rozsudku tamojšieho súdu, sp. zn. 4P/11/2010 zo dňa 16.11.2010. Pri určení výšky

výživného prihladol na odôvodnené potreby maloletého, schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca i matky a dospel k záveru, že suma výživného vo výške 50 Eur mesačne bude postačovať na zaplatenie pravidelných výdavkov spojených so štúdiom maloletého na základnej škole. Keďže tieto výdavky v súčasnosti pravidelne platí matka maloletého, ota zaviazal k plateniu výživného na maloletého vo výške 50 Eur, ktoré bude poukazovať matke vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 24 ods. 2, § 78 ods. 1, § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka maloletého, a to proti výroku o určení výživného zo strany otca maloletého a domáhala sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedla, že výrok o určení výživného zo strany otca na maloletého Z. považuje vo výške 50 Eur mesačne za nepreskúmateľný, nakoľko z odôvodnenia súdu prvého stupňa nie je možné zistiť, z akých možností na strane otca vychádzal. Tiež z napadnutého výroku nie je zrejmé, aké odôvodnené pomery na strany mal. Z. súd vzal do úvahy. Odôvodnenie v uvedenej časti napadnutého rozsudku nie je uvedené z dôvodu, že súd dokazovanie v tomto smere ani nevykonal. Ďalej uviedla, že fyzicky dôkazy súdu predkladala, sudca však uviedol, že ich finančné pomery skúmať nebude. Z tohto dôvodu sa dôkazy, ktoré mala pripravené, nedostali do spisového materiálu, pričom zdôraznila, že uvedené materiály si pripravila na základe konzultácie s pracovníčkou orgánu starostlivosti o mal. deti, ktorá jej uviedla, že je potrebné na pojednávaní predložiť, pričom doklady preukazujúce to, aké náklady uhrádza v súvislosti s osobou mal. Z.. Postup súdu prvého stupňa považuje za nezákonný už aj z dôvodu, že sudca jej v priebehu pojednávania oznámil, že výživné jedného z rodičov mal. dieťaťa sa pri striedavej starostlivosti zo zákona neurčuje. Napriek tomu následne stanovil výživné, pričom žiadnym spôsobom neskúmal možnosti povinného a potreby oprávneného, a preto považuje tento výrok rozsudku za nepreskúmateľný.

Otec sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení navrhol, aby súd prehodnotil výšku výživného s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti oboch rodičov.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) ods. 2 O.s.p. zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu nebol účastníkmi napadnutý odvolaním v časti, v ktorej súd rozhodol o striedavej starostlivosti rodičov k mal. Z. A. a zrušil predchádzajúce rozhodnutie súdu o styku otca s mal. dieťaťom. V tejto časti preto krajský súd rozsudok okresného súdu nepreskúmaval, tento nadobudol v odvolaní nenapadnutej časti právoplatnosť (§ 206 O.s.p.).

Odvolanie matky mal. Z. smerovalo výlučne proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o určení výživného zo strany otca pre mal. Z. vo výške 50 Eur mesačne.

Okresný súd svoje rozhodnutie ohľadne výšky výživného počas striedavej starostlivosti rodičov o mal. Z. odôvodnil len konštatovaním, že prihladol na odôvodnené potreby maloletého, schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca i matky a dospel k záveru, že suma výživného vo výške 50 Eur mesačne bude postačovať na zaplatenie pravidelných výdavkov so štúdiom maloletého na základnej škole, keďže tieto pravidelne platí matka maloletého.

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd nevykonal žiadne dokazovanie, týkajúce sa odôvodnených potrieb mal. Z., ani schopností, možností a majetkových pomerov rodičov.

Právo na prieskum súdneho rozhodnutia je základným i zásadným (procesným) právom. Toto právo nemôže byť odopreté žiadnemu účastníkovi občianskeho súdneho konania. Požiadavka prieskumu rozhodnutí súdov nižšieho stupňa súdom vyššieho stupňa vyjadruje totiž základné právo na súdnu ochranu a z neho vyplývajúce právo na spravodlivý súdny proces.

Aby mohla byť realizovaná prieskumná činnosť odvolacieho súdu, musí mať účastník konania reálnu možnosť uplatniť tie procesné práva, ktoré mu podľa zákona patria. Medzi základné procesné práva patrí zákonná možnosť napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Právo podať odvolanie môže účastník vo svojej veci uplatniť len v takom prípade, pokiaľ rozhodnutie, ktoré odvolaním napáda, obsahuje určité zrozumiteľné a jasné dôvody, prečo súd vo veci tak rozhodol. Pokiaľ v rozhodnutí súdu nie sú dodržané náležitosti obsahu súdneho rozhodnutia, a to najmä z hľadiska odôvodnenia rozhodnutia súdu, nemá účastník konania možnosť, aby uplatnil svoje procesné právo podať kvalifikované odvolanie. Preto platí, že postupom súdu (nedostatok dôvodov rozhodnutia) mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatie možnosti konať pred súdom je odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dôvodom, pre ktorý odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zruší podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. Pokiaľ by totiž odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu ničím neodôvodnený, resp. nedostatočne odôvodnený záver súdu prvého stupňa namiesto, aby rozhodnutie prvostupňového súdu, založené na tomto závere, ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, porušil by týmto zásadu dvojinštančnosti súdneho konania.

Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí nielen nedostatkom dôvodov, ktorá skutočnosť robí predmetné rozhodnutie v napadnutej časti nepreskúmateľným, bráni jeho preskúmaniu v odvolacom konaní a zároveň znemožňuje účastníkovi kvalifikovane sa proti takémuto rozhodnutiu brániť, ale konanie pred súdom prvého stupňa trpí aj nedostatkom vykonaného dokazovania, ktoré je súd v danej veci povinný vykonať za účelom zistenia skutkového stavu súdnej veci, a to aj bez návrhu účastníkov (§ 120 ods. 2 O.s.p.).

So zreteľom na uvedené krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, t. j. vo výroku o výške výživného zo strany otca pre mal. Z. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa opätovne podrobne vypočuje účastníkov konania, predovšetkým k otázke odôvodnených potrieb mal. Z., ako i k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov. Umožní rodičom predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vykoná i dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí a súd ich považuje za potrebné vykonať na zistenie skutkového stavu veci. Až následne okresný súd vyhodnotí vykonané dokazovanie v súlade s § 132 a nasl. O.s.p. a rozhodne vo veci samej a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

Záverom odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 6 Zákona o rodine, podľa ktorého, ak je mal. dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Z citovaného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že aj pri zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov musí súd o výške výživného rozhodnúť za použitia ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.